

**ÚJABB GONDOLATOK ÉS ELEMZÉSI LEHETŐSÉGEK
A SÁRBOGÁRD–TRINGER-TANYAI TEMETŐ KAPCSÁN, KIEMELTEN
VIZSGÁLVA A 33. SÍRBÓL ELŐKERÜLT BŐRMARADVÁNYOKAT**

Kissné Bendefy Márta¹ – Petkes Zsolt² – Türk Attila³

„Hadak útján” – A Népvándorlaskor Fiatal Kutatóinak XXIII. konferenciáján
Veszprémben, 2013. október 4-én tartott előadás kivonata

1961-ben földmunkák közben 9 sírt bolygattak meg a Sárbogárdtól ÉK-re a Forrás-dűlőben, a Tringer-tanya közelében. Az ezt követő ásatás során Kralovánszky Alán és K. Éry Kinga feltárt további 91 sírt és egy teljes szarvasmarha temetkezést. A temető teljesen feltártnak tekinthető, melyben Kralovánszky Alán véleménye szerint az első temetkezések a Dunántúl megszállásával, 900 körül kerülhettek a földre, a temető felhagyása pedig 970–990 közé helyezhető. A temetkezéseket K. Éry Kinga 1968-ban közreadta, azonban az elmúlt évtizedek kutatási eredményei illetve egyes, kisebb figyelmet kapott részletek miatt érdemes tovább vizsgálni az előkerült tárgyi anyagot.

A temető egyik legérdekesebb, azonban a mai napig csekély figyelmet kiváltó leletei a 33. sírból származó díszített bőrtarsoly maradványai, valamint az övhöz és feltételezhetően a ruházathoz kapcsolható bőrmaradványok.

A magyar honfoglalás kori anyagi kultúra fontos részét alkotja a szerves anyagból készült leleteknek a vizsgálata, melyek a Kárpát-medence klimatikus viszonyai miatt csak kivételes esetben maradnak fenn. A fémleletekre koncentráló kutatási szemlélet kizárólagossága ellen lépett fel néhány éve egy kisebb kutatócsoport, akik a 10–11. századi textilek, köztük értékes selyemmaradványok feldolgozását végezték el. A remélnél több vizsgálható maradvány örvendetes ténye irányította figyelmünket egy másik hasonló jellegű leletcsoport, a bőrmaradványok felé. Bár gyűjtésünk még az elején jár, az eddig fellelt és megvizsgált bőrmaradványok rendkívül sok, korábban csak sejtett vagy feltételezett adattal szolgált a korabeli bőrművességről.

¹ MNM Műtárgyvédelmi Módszertani és Képzési Osztály

² MTA BTK Magyar Őstörténeti Témacsoport

³ PPKE BTK Régészeti Tanszék, MTA BTK Magyar Őstörténeti Témacsoport